

Asia: VN/630/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ilmastolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Kunnan ilmastosuunnitelman laatimisen aikaväli (14 a § 1 mom)

-

Kunnan ilmastosuunnitelman sisältö (14 a § 1–2 mom)

Lain perusteluosion mukaan “ilmastonmuutos ja luonnon monimuotoisuuden heikentyminen ovat kytkeytyneet toisiinsa”, ja siksi “suunnitelmassa olisi usein tarkoituksenmukaista arvioida myös suunnitelman vaikutuksia luonnon monimuotoisuudelle, ellei voida arvioida tällaisten vaikutusten olevan pois-suljettuja”. Pidämme äärimmäisen tärkeänä sitä, että luontokatoa ja ilmastomuutosta torjutaan rinta rinnan.

Perusteluosion mukaan suunnitelmaan voisi olla tarpeellista sisältää myös kuvauksen sidosryhmien osallistamisesta. Tekstin mukaan “Sidosryhmien osallistamiseen liittyen keskeistä olisi oikeudenmukaisten ja läpinäkyvien lausunto- ja kuulemismenettelyjen toteuttaminen, mitä voisi myös olla tarkoituksenmukaista kuvailla suunnitelmassa. Tähän liittyen voitaisiin kuvailla, ovatko esimerkiksi lapset ja nuoret osallistuneet suunnitelman valmisteluun. Lapsia ja nuoria voitaisiin osallistaa esimerkiksi kuulemalla kunnan nuorisoneuvostoa.” Pidämme erinomaisena, että lain perustelut kannustavat kuntia lasten ja nuorten kuulemiseen. Mielestämme kuitenkin velvoittava muotoilu olisi paikallaan suoraan lakitekstiin. Lisäksi kuntien olisi huolehdittava siitä, että lasten ja nuorten toiveet ja ajatukset todella vaikuttavat päätöksentekoon.

Kunnan ilmastosuunnitelman seuranta (14 a § 3 mom)

Lapset ja nuoret tulee huomioida ilmastosuunnitelman seurannassa.

Kunnan ilmastosuunnitelman huomioiminen kuntastrategiassa ja toimintakertomuksessa (14 a § 3 mom)

-

Mahdollisuus laatia ilmastosuunnitelma yhdessä alueen muiden kuntien kanssa (14 a § 4 mom)

-

Muutoksenhaku valtioneuvoston päätöksiin ilmastolain soveltamisalalla (21 b § 1–4 mom)

-

Muutoksenhaku kuntien ilmastosuunnitelmiin (21 b § 5 mom)

-

Esityksen vaikutukset (HE-luonnoksen perusteluiden luku 4.2)

Nuorivaikutuksia ei ole lakiesitystä tehtäessä arvioitu, mutta yleisesti arvioiden on mahdollista, että nuorten osallistumista ilmastopäätöksentekoon voitaisiin saada vahvistettua lain perusteluosion hengen mukaisesti. Pidämme mahdollisia vaikutuksia positiivisina niin nuorten osallisuuden lisäämiseen kuin kuntien ilmastopolitiikan kunnianhimoistamiseen. Kunnianhimoinen ilmastopolitiikka on ehtona sille, että nuoret ja tulevat sukupolvet saavat elinkelpoisen planeetan.

Muut huomiot

-

Larjomaa Kaisa
Suomen nuorisoalan kattojärjestö Allianssi ry